

ARNHEMSCHE

COURANT.

Dingsdag

den 31 December.

FRANKFORT, den 25sten December.

De buitengewone landdag te Weimar, die den 1sten dezer geopend werd, is reeds weder gesloten. Dezelve heeft de ontwerpen, betrekkelijk de tolvereeniging met Pruisen en andere staten, aangenomen.

— De heer *van Gagern*, lid van de onthondene kamer der afgevaardigden in het groothertogdom Hessen, heeft openlijk bekend gemaakt, dat hij van de zoogenaamde nationale inschrijving, in het Rijn-district ten zijnen behoeve geschiedende, niets zal aannemen, daar hij anders de achting voor zich zelve zou moeten verliezen. Hij betuigt evenwel zijnen dank voor zoo vele ontvangene bewijzen van achting van de zoedanigen, die in het Duitsche vaderland onafhankelijk, vrij en edel gezind zijn.

— Uit Rome wordt den 13^{den} dezer het volgende geschreven: « Het geen onlangs als een los gerucht gemeld werd, dat namelijk Frankrijk zijne bemiddeling had aangeboden, om de geschillen tusschen het Roomsche en het Portugeesche hof bij te leggen, schijnt zich volkomen te bevestigen. Maar het is ook even zeker, dat het hof van Rome dit aanbod heeft van de hand gewezen. Uit alles laat zich overigens afleiden, dat het Fransche kabinet daartoe door don *Pedro* niet is uitgenoodigd geworden, anders zou hij niet voortgaan met het nemen van zulke maatregelen, welke de vijandelijke gezindheid van het Roomsche hof moeten vermeerderen. Indien hij zich met den heiligen stoel wilde verzoenen, dan zou hij in Portugal de eerste stappen daartoe moeten doen. Men is derhalve alhier van meening, dat het met de bedoelde bijlegging der geschillen niet zeer ernstig kan gemeend zijn, en de heilige Vader heeft dan ook, in plaats van daarin te treden, de kloostergeestelijken van *St. Antonio* alhier, verboden, om verder voor don *Pedro* en zijne regering openlijk te bidden. Deze geestelijken hebben het, namelijk, van het begin van den Portugeeschen kampstrijd af, steeds met de partij van don *Pedro* gehouden, en daar hunne kerk zeer rijk begiftigd is, hebben zij zoo wel aan de agenten van don *Pedro* als aan de kunstenaars, die bewijs hadden van door hem begunstigd te worden, jaargelden uitbetaald, terwijl zij aan alle personen, die het met don *Miguel* hielden, allen onderstand geweigerd hebben. Men verhaalt, dat de Fransche gezant zich in eene conferentie met den kardinaal secretaris van staat ernstig over het bedoelde bevel van den heiligen vader beklaagd heeft.

« De gewone kerkgebeden voor de gekroonde hoofden, welke sedert eenige weken in de Portugeesche nationale kerk te Rome ook weder voor de jonge Koningin *Maria da Gloria* gedaan werden, zijn, naar men verzekert, mede bij eene Pauselijke aanschrijving verboden. Men wijt dit aan de handelwijze van don *Pedro*, die niet ophoudt met kloosters af te schaffen en kerkengoederen te naasten.

— Volgens daarvan opgemaakte staten bedroeg de bevolking van het koninkrijk Polen in den jare 1832 in het geheel 3,914,466 zielen, van welke 1,933,390 van het mannelijke en 1,981,275 van het vrouwelijke geslacht. Men telt er overigens 3,236,513 katholieken, 106,936 Grieken, 177,806 lutherschen, 3815 hervormden, 384,037 joden en 5568 van onderscheiden andere geloofsbelijdenissen. Warschau heeft 121,868 ingezetenen, 6613 minder dan in den jare 1827.

PETERSBURG, den 14^{den} December.

Zijne Majesteit de Keizer is den 7^{den}, kort voor middernacht, te Moskou aangekomen, en heeft alzoo eenen afstand van 726 wersten in den bijna ongelooflijk korten tijd van 48 uren afgelegd.

Men verwacht den Keizer voor den 18^{den} dezer, wanneer Hoogst-deszelfs naamdag gevierd wordt, in deze hoofdstad terug. Men denkt, dat op dien dag ook aan den Turkschen gezant het eerste gehoor zal verleend worden.

De gevolgen van het jongste misgewas des korens in bijna gansch Rusland, voornamelijk in de zuidelijke streken, beginnen zich nu ook in deze hoofdstad te doen gevoelen. Het brood wordt steeds duurder en kleiner. Met het brood stijgen ook andere levensbehoefden in prijs. Voornamelijk is dit het geval met het rundvleesch.

De koude is hier sedert gisteren toegenomen. De thermometer van *Reaumur* teekende heden ochtend 17 graden koude. In het begin dezer week hadden wij hier regen en 2 graden warmte. Eene zoo plotselinge verandering der temperatuur kan niet dan van nadeeligen invloed zijn op den gezondheidsstaat der ingezetenen.

BERLYN, den 23sten December.

Hunne Koninklijke Hoogheden de Kroonprins en de Kroonprinses zijn van Munchen, en Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje en Hoogst-deszelfs zoon uit 's Gravenhage alhier aangekomen.

De geweldige storm, die den 18^{den} dezer in een groot gedeelte van den Pruisischen staat geheerscht heeft, heeft vele schade aangerigt. In den omtrek van Torgau zijn op gansche streken de boomen nedergeveld; de bosschen zien er uit alsof zij gehakt waren en duizenden menschen zijn bezig met de boomstammen weg te ruimen. Er is zoo veel hout gevallen als anders in 5 jaren gehakt wordt. Te Halle zijn menschen op straat omgewaaid en het water uit de Saale sloeg als een stofregen over de brug heen. Er is ook vele schade aan gebouwen veroorzaakt. In Saksen heeft deze storm mede geheerscht en vele verwoesting aangerigt.

LONDEN, den 25sten December.

Prins *Talleyrand*, welke Zondag avond in deze hoofdstad teruggekomen is, heeft gisteren aan lord *Holland*, aan deszelfs woning in Burlington-street, een bezoek gegeven. Gezegde Fransche afgezant is Maandag namiddag eenen zeer geruimen tijd met onzen eersten minister onledig geweest, waarna hij ook nog met onzen minister van buitenlandsche zaken eene bijeenkomst gehad heeft.

Volgens aangebrachte berigten te Portsmouth, door *Z. M. brik Rover*, uit het eiland Malta, loopende tot den 23sten November, was de vice-admiraal *P. Malcolm*, bevelvoerder over de Britsche zeemagt in de Middellandsche zee, reeds met het grootste gedeelte zijner schepen in de Golf van Vourla aangekomen, en had tevens het laatste gedeelte der Britsche scheepsmagt het voornoemde eiland verlaten, om zich naar die zelfde bestemming te begeven. Gemelde brik heeft insgelijks depêches van groot belang, van wege de vice-admiraal *P. Malcolm*, voor onze admiraliteit mede gebragt.

Ontvangen berigten uit Lissabon, onder dagteekening van den 12^{den} dezer, melden, dat daags te voren in de haven dier hoofdstad de stoomboot *J. Watt* van Falmouth aangekomen is, aan boord van welke eene som van 100,000 p. st., benevens 6000 geweren en veel ander oorlogstuig, ten behoeve van donna *Maria*, zich bevond.

Uit ingekomen berigten uit Mexico, tot den 1sten dezer, blijkt, dat het eindelijk den generaal *Santa Anna* gelukt is, om de samengetrokken magt van de muitelingen tegen het gouvernement, onder *Arista* en *Duran*, te Guanaxuato geheel te verslaan, en tevens *Arista* en eenige honderden van deszelfs aanhangers gevangen te nemen, welke ook reeds in de hoofdstad Mexico binnen gebragt zijn. De andere belhamel, *Duran*, had intusschen met eene kleine bende ruitery, ongeveer 300 à 400 man sterk, de wijk naar Oajaca genomen en werd, op last van *Santa Anna*, nog nagezet. De generaal *Santa Anna* zelf werd binnen enkele dagen in Mexico uit zijne legerplaats terug gewacht.

VLISSINGEN, den 26sten December.

Gisteren is *Zr. Ms. korvet de Komeet*, bij het binnenkomen, in de voorhaven, bij den eersten duc d'Alve, om hoog geraakt, aldaar blijven zitten en bij het laag water over zijde gevallen, zoodat dezelve, bij den inkomenden vloed, veel water heeft ingekregen. Heden zit dit schip steeds in dezelfde positie; men heeft de batterij, ankers als anderzins, er uit genomen en verder alle doelmatige maatregelen in 't werk gesteld om dien bodem wederom te regten en te behouden.

Alle de raa-schepen, uitgezonderd de korvetten *Pollux* en *Medusa*; bevinden zich thans in het dok dezer stad, terwijl de meeste kanon-neerbooten te Kruijningen zullen overwinteren.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag den 27sten December.

Opening der vergadering ten half elf ure. Er zijn 51 leden aanwezig. Zijn ontvangen twee berigten der Eerste Kamer, dat zij zich met de voordragten van wet, houdende een accijns op den turf en de steenkolen, heeft vereenigd. Aangenomen voor kennisgeving.

De beraadslagingen worden gehouden over het ontwerp van wet tot aanvulling der middelen van de schatkist.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

De beraadslagingen over de voordragt van wet, regelende den omslag der grondbelasting voor 1833, worden geopend.

Ter stemming overgaande, wordt met 30 tegen 21 stemmen het ontwerp van wet aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: *de Jonge, op den Hooff, Cats, Druifvesteijn, Rengers, Hooff, van Asch van Wjck, Backer, de Bordes, Hinlopen, Donker Curtius, van de Kastele, van Boelens, van Reenen, van Sytzama, Corver-Hooff, van Dam van Isselt, van Suchtelen, van Tuijll van Coelhorst, d'Escury, Repelaer, Frets, Cliford, Fockema, van Hemert, Luzac, van Nes, Warin, van Alphen en Beelaerts.*

Tegen hebben gestemd de heeren: *Kniphorst, Quintus, Ingenhouz, van Tuijll van Heeze, van Nagell, Sandberg, Byleveld, Luijben, van der Gronden, Gockinga, van Swinderen, Cuijpers, Weerts, de la Court, Schimmelpenninck, Boddaert, van Rappard, Lemker, Dijkmeester, van Meeuwen en Sijkens.*

Afwezig waren de heeren: *Dedel, Hoijnck van Papendrecht en van Wickevoort Crommelin.*

De zittingen zijn daarna tot Dingsdag den 1sten April aanstaande gescheiden.

's GRAVENHAGE, den 29sten December.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn ingekomen de twee den vorigen dag door de Tweede Kamer aangenomen voordragten, betreffende de grondbelasting en de aanvulling der middelen voor de schatkist, waarover aanstaanden Maandag zal worden beraadslaagd.

De meeste leden van de Tweede Kamer hebben bereids deze residentie verlaten en zijn naar hunne woonplaatsen vertrokken.

Z. M. heeft thans de voordragten, die door de Staten-Generaal zijn aangenomen, allen als wetten bekrachtigd en doen uitvaardigen. De meeste derzelve zullen met Januarij aanstaande in werking komen. Onder dezelve behooren ook de wetten, houdende accijnsen op turf en steenkolen, welke inhoud, door de beraadslagingen in de Kamers gehouden, genoegzaam bekend geworden is.

Naar men verneemt, is bij onderscheidene departementen van algemeen bestuur eene circulaire ingekomen, houdende aanvraag eener naauwkeurige opgave van al de bezuinigingen en vereenvoudigingen, die bij elk derzelve zullen kunnen worden ingevoerd, ten einde de aan de Staten-Generaal door de regering gedane toezeggingen zoo spoedig doenlijk gevolg te geven.

AMSTERDAM, den 29sten December.

Beurs van den 27sten December.

De laatste berigten uit Londen melden de aankomst van vorst *Tal-Isbrand*. Men hoopte dat nu ook spoedig de conferentien over de Belgische kwestie zouden hervat worden; dit gerucht en de hogere prijzen der Belgische fondsen heeft op genoemde plaats gunstig op de prijzen onzer binnenlandsche effecten gewerkt, doch bleef dit zonder invloed hier ter beurs, doordien veel voor binnenlandsche rekening verkocht is; de prijzen waren zelfs iets flauwer dan gisteren.

De berigten uit Spanje blijven gunstig voor de zaak der Koningin; en ofschoon de carlistische partij nog niet geheel tot zwijgen gebracht is, verliest zij toch van dag tot dag meer aan kracht.

Bijzonder nieuws was er overigens niet bekend.

Zie hier de fluctuatien der prijzen:

Holland. 2½ pCt. 50½, ½, ⅓, ⅓ à ⅓ gebleven; 5 pCt. 94½, 7½, ¾ à ⅓ met geringen handel; kansbiljetten 22½ à ⅓ f; oude sijndicaat 88½, ⅓ en 89 kleine posten verhandeld; nieuwe 72 à ⅓; handelmaatschappij 98½ betaald.

Rusland. Oude en nieuwe Russen prijs houdend, 101½ à ⅓; van Russen van 1831 en 1833 was voor Duitsche rekening ter markt; de prijzen bleven echter 93¼ à ⅓; roebels 66½, ¼ met geringen handel.

Spanje. Weinig handel, door het uitblijven der Brabandsche post, welke eerst op het eind der beurs aankwam; 5 pCt. 63½, ⅓, ⅓, 63, 63¼ gebleven; 3 pCt. gezocht, van 40½ tot 41¼ pCt. toe betaald.

Oostenrijk. Voor metallieken was vraag voor binnenlandsche rekening en heeft men 93½ en ⅓ betaald; ook 5 pCt. Weenerbank bij *Goll en Comp.* waren gezocht à 96½ à 97.

Beurs van den 28sten December.

In Grieksche en Zuid-Amerikaansche effecten geen variatie.

De handel in effecten was niet beduidend, en, na eenige kleine variatien, zijn onze binnenlandsche op de hoogte van gisteren gebleven.

Spaansche 5 pCt. perpetuelen waren flauw in het begin der beurs en à 62½ pCt. aangeboden; toen echter de hogere koersen van Parijs bekend werden, bleven ook dezelve wederom meer gezocht.

Nieuws was er hoegenaamd niets. De Belgische minister van buitenlandsche zaken, *Goblet*, is ontslagen, zoo als men te Brussel meent, ten gevolge van een verschil van gevoelen met de overige ministers over de buitenlandsche betrekkingen.

Holland. 2½ pCt. 50½, ⅓ à ⅓; 5 pCt. 94½, ⅓ à ⅓; kansbiljetten 22½, ⅓; oude sijndicaat 89 à 88½; nieuwe 72½.

Spanje. 5 pCt. 63½ à ⅓; 3 pCt. 41½ à ⅓; 4 pCt. 49½; uitgestelde 13½ à 14 pCt. f 6000, cortes 17¼ à ⅓.

Russische en Duitsche effecten iets meer gevraagd.

Effecten-Societeit van den 29sten dezer.

Bij weinig handel waren onze fondsen zonder verandering; Spaansche iets flauwer.

ARNHEM, den 30sten December.

Wegens den aanhoudenden buitengewonen hoogen stand der rivieren en de gedurige stormwinden, is men niet zonder zorg voor onze dijken. Zij hebben veel te lijden. Nogtans zijn wij in deze provincie tot dus verre gelukkig voor rampen bewaard gebleven. Maar men heeft heden uit Overbetter, in Pruissen, eene tijding ontvangen, welke niet weinig kommer baart, namelijk, dat gisteren middag de dijk te Bienen, door den golfslag in gevaarlijken staat was geraakt en verscheiden voeten diep uitgeplast. Indien deze dijk onverhoopt mogt doorbreken, zou een groot gedeelte van het kwartier Zutphen overstroomen.

Mengelwerk.

Iets over onze jaarlijksche begrootingswetten.

Toen onze verdienstelijke, echt vaderlandsch-gezinde en onafhankelijke volksvertegenwoordiger, de heer VAN NES, op den 11^{den} Junij laatstleden, in de vergadering der Tweede Kamer, zijn, meermaal in de afdelingen, bij gelegenheid der deliberatien over 's lands begrootingswetten in overweging genomen voorstel, op eene hem en der zaak waardige wijze verdedigde; een voorstel, strekkende, om Z. M. een adres aan te bieden, waarbij eerbiediglijk zou worden verzocht, dat het Hoogstdenzelve mogt behagen de begrooting der staats-uitgaven in even zoo veel ontwerpen van wet, als het getal der daarin vervatte hoofdstukken, te splitsen, begon Zijn Ed. Mogende met te zeggen, dat, bijaldien zijne pogingen tot herstel van 's lands hoogstbedenkelijken staat der geldmiddelen, vruchteloos mogten uitvallen, hij dan aan zekeren Romeinschen consul zou denken, die, na het verlies van een' beslissenden veldslag tegen HANNIBAL, door den Romeinschen raad bedankt werd, dat hij niet gewanhoopt had aan het behoud des vaderlands. Zijn Ed. Mog. betuigde verder, dat hij twaalf jaren lang den worm aan de wortelen van ons politiek bestaan had zien knagen, en de grondvesten van ons staatsgebouw zien ondermijnen; dat de Belgische opstand den val van ons finantie-wezen wel had verhaast, maar geenszins te weeg gebracht: wjl de oorzaak van dien val dieper ligt en wel in de al te groote schaal, waarop onze staatshuishouding vroeger is aangelegd; dat de Natie, die sedert 1830 zoo veel voorbeeldelooze veerkracht heeft ontwikkeld, regt had van hare volksvertegenwoordigers dezelfde krachtentoonspreiding te verwachten; dat er zestien jaren lang meer was ingewilligd dan de middelen van den staat hadden kunnen dekken; dat, op hetzelfde pad blindelings voortgaande, wij in den kortst mogelijken tijd een wis verderf moesten te gemoet snellen: redenen, waarom het hoog tijd was naar middelen om te zien, die redding en voorkoming van zulk een onheil konden verzekeren. — En die middelen meende hij eerst en voornamelijk opgesloten te liggen in het splitsen der jaarlijksche begrootingen.

Onze geachte lezers zullen zich nog herinneren, tot welke uitvoerige discussien dit belangrijke voorstel aanleiding heeft gegeven; bij welke gelegenheid de heer VAN DAM VAN ISSELT geen onregt had zijne verwondering te uiten, dat hetzelfde bestrijders vond; terwijl hij de geestige vraag opperde, wat men wel van eenen scheepsbevelhebber zou denken, lie, een lek schip voerende, het pompen voor ontijdig hield gedurende den storm en eischte, dat zulks werd uitgesteld?

Maar, in weerwil dier, ten voordeele van het voorstel door genoemden volksvertegenwoordiger, zijn' mede-ambtgenoot LUZAC en andere leden der Tweede Kamer te berde gebrachte drangredenen, hebben wij hetzelfde zien verwerpen, schoon slechts met eene meerderheid van drie stemmen; hetgeen, eigenlijk gezegd, geene algemeene afkeuring, maar veeleer een toevallig overwigt van stemmen kan genoemd worden. Waar toch 21 leden zich vóór en 24 zich tegen een voorstel verklaren, daar mag men gerust zeggen, dat een aanzienlijk gedeelte, hoewel de minderheid uitmakende, er nationaal heil en belang in vindt. En wat heeft de uitkomst in 1833 nu, na deze verwerping opgeleverd: — dat men op dezelfde klippen van beraadslaging is verzeild geraakt, wier vermindering de heer VAN NES, zoo beredeneerd als waar, in Junij heeft aangeprezen.

De gewigtige punten, waarover de gevoelens, in de zittingen van den 16^{den} en 17^{den} December laatstleden, verdeeld waren, bleken te zijn dat der gepresumeerde uitgaven van het departement van oorlog; en onder de middelen van bestrijding der algemeene uitgaven, dat der personele belasting.

Maar wat helpt zulk eene verdeeldheid van gevoelens; waartoe strekken de aanmerkingen, de, uit innige overtuiging voortgevoerde aan-

merkingen onzer volksvertegenwoordigers op het, door den minister van finantien gemaakte budget, als het geheele budget in eens moet worden aangenomen of verworpen? Het gouvernement zonder beschikbare gelden te laten, kan en mag men, vooral in de geveene omstandigheden, niet. Men is dus, uit den aard der zaak, genooddrongen, den ouden slender te volgen en te zeggen: « dat en dat is regtstreeks tegen mijn gevoelen; dat en dat behoorde anders; dat en dat is te hoog gesteld; dat en dat drukt te veel op de mingevoeden, op den achtbaren en het algemeen meest uitmakenden burgerstand: maar geld moet er met de intrede van een nieuw jaar zijn, derhalve kunnen wij niet anders dan, in weerwil van enkele gebrekkige, onaannemelijke punten, de raming van het geheele budget goedkeuren.»

Ongelukkige slavernij voor redelijk vrije volksvertegenwoordigers! Ongelukkige noodzakelijkheid, die eenen finantielen minister in zijne vuist kan doen lagchen over eene zegepraal, welke echter, op de keper beschouwd, niets meer is dan eene al te goedwillig toegekende wijze, om jaarlijksche begrootingswetten ter tafel te brengen, welke men, gedurig zonder vrucht, zal zien bestrijden, en waarover men telken jare uitgewerkte en bondige redevoeringen zal te lezen hebben, zonder dat er iets hoegenaamd aan het bestaande gebrek wordt veranderd.

« Men heeft — zegt de heer VAN NES in zijne nadere toelichting van zijn voorstel, ter zitting van den 11den Junij laatstleden, — tegengeworpen, dat er tusschen al de hoofdstukken der begrooting van uitgaven zeker verband bestaat: zoodat geen hoofdstuk duurzaam kan verworpen blijven, zonder ook de andere raderen der staats-machine te verlammen; maar er bestaat geen verband in de zaken zelve: het eenige, dat er aanwezig is, ligt in de finantieele waarheid opgesloten, dat elk derzelve een voorwerp van uitgave is, waarvoor gezorgd moet worden uit de middelen van den staat, omdat geene derzelve op den duur kan worden gemist.» Eene andere bedenking, als of er, door het aannemen van het bewuste voorstel, ligt eene botsing tusschen de statengeneraal en de booge regering zou kunnen geboren worden, heeft de geachte voorsteller wederlegd door dezen eenvoudigen, maar onwedersprekelijken waarheidsgrond: « wie kan aan zoodanig eene mogelijke botsing in Nederland geloof hechten? » Bestaat er ergens een rijk, waar de constitutionnele vormen, zonder gevaar, kunnen gelden, dan voorzeker behoort ons Vaderland tot het klein maar edel getal dier rijken, waar zelfs geen zweem van stelselmatige oppositie tegen de regering wordt waargenomen; waar niemand er aan denkt, om haren gang te bemoeijelijken, of om eenig minister te verdringen; maar, waar alle tegenspraak eenig en alleen op goede trouw en overtuiging berust! Door wrijving van begrippen moet de waarheid uitkomen; en dat is het eenige grondbeginsel der beraadslagingen in onze Tweede Kamer.

« Het is zoo — zegt de heer VAN NES, — dat de grondwet van geene verdere splitsing dan in gewoon en buitengewoon gewaagt; maar hieruit volgt niet, dat zij het meerdere verbiedt, omdat zij niet meer dan dit begeert! « Indien de bedoeling der grondwet geweest is, om hier niets, in het geheel niets meer voor te schrijven, was het dan niet beter, dat zij te dien opzichte zweeg? Of moet eene grondwet niet alleen alles voorschrijven, wat zij begeert, maar ook alles uitdrukkelijk noemen, wat zij in geveene omstandigheden meent te kunnen toelaten? Welk een omslagtig en tot boekdeelen uitdijend werk zou alsdan eene grondwet behooren te zijn.

Doch waartoe verdere beredeneringen aangaande de grondwettigheid, de noodzakelijkheid en gewenschtheid eener splitsing van jaarlijksche begrootings-ontwerpen? Wij hebben de ondervinding tot bewijs, dat, zonder zulk eene splitsing, de wedstrijd van uitvoerige en uiteenloopende discussien over de voornaamste rubrieken van een nieuw budget, telken jare aan de orde zal blijven, met het treurig vooruitzicht, dat die wedstrijd, hoe moedig en onverschrokken ook van den kant der gemoedelijke bestrijders volgehouden en volstreden, nooit eenig gewenscht gevolg zal opleveren; en de kanker, die men, nog in tijds, door eene geschikte kunst behandeling heeft zoeken uit te roeijen, hoe langer hoe meer wortelen zal schieten, tot zoo lang, dat alle hulpmiddelen vruchteloos geworden zijn.

Moge die ondervinding, door de laatste stemming van 36 tegen 16 over de wet van uitgaven in 1834, en van: 23 tegen 24 — zegge vier en twintig, over de wet op de middelen, of nieuw zoo krachtig als voldoende gebleken, in het volgende jaar ten spoorsnel verstrekken, om het verworpen voorstel van den vaderlandslievendenden VAN NES, wedermaal ter tafel te doen brengen, en het, helaas! te ver gediend wordend ministerieel overwigt eindelijk eens in een gelijkmaken van de schaal tusschen de wetgeveende en uitvoerende magt te herscheppen!

Zoodanig oordeelt men in Duitschland over ons en over onze aangelegenheden.

Men las onlangs in eene particuliere correspondentie van het Handelsblad uit Berlijn, dat, wegens de Hollandsch Belgische kwestie, door het

Duitsche verbond zelf eene bemiddeling zal worden beproefd, maar dat men tevens de Duitse belangen, namelijk de vrije Rijn- en Maasvaart, na 18 nutteloos verlopen jaren, met nadruk zal begeren.

(Handelsblad van den 5den December 1833. No. 633.)

Volgens den *Hamburger Correspondent* verwacht men in Berlijn, dat de bemoeijingen van den generaal MAISON den oorlog voor altijd zullen weren en aan de wilde volken overlaten. (Handelsblad van den 10den December 1833. No. 659.)

In dat zelfde nommer vindt men, als een bewijs van het open en edel karakter van den Kroonprins van Pruisen, aangevoerd, « dat Z. K. H., te Aken zijnde, drie Belgen had geweigerd tot zich toe te laten, omdat zij Orangisten waren.» dat is te zeggen niet oproerig tegen den koninklijken oom van Z. K. H.)

Dit werd ook uit Berlijn geschreven, alweder aan den *Hamburger Correspondent*.

Het is gelukkig: immers wij wenschen het voor hem, dat Z. K. H. de Kroonprins van Pruisen geheel andere bewijzen van een open en edel karakter dan zoodanige heeft gegeven.

Intusschen straalt de woedende partijdigheid en kwaadaardigheid van sommige Duitschers, omtrent ons, uit zulke artikelen door.

Men weet, dat de langzame onderhandeling over de Rijnvaart, op rekening van onze regering is geschoven. Men herinnert zich, dat de offeringen van een meer dan duizendjarig regt op onze eigene wateren, bij het traktaat van Weenen in verband stond met de territoriale vergrooting van ons land, even als de afstand der kolonien daartoe betrekkelijk was.

De Engelschen nu lieten ons België afhandig maken door de Franschen, en behielden onze kolonien; de Duitschers lieten het toe en behielden de Rijnvaart.

Op den 31sten Maart 1831 werd de Rijnvaart door eene volledige conventie geregeld. Nu houdt men zich in Berlijn als of dat nog niet is geschied en nu eerst zal geschieden, en verdicht er bij, dat de vaart op de Maas, die uit Frankrijk door Namen, Luik en Limburg in onze provincien valt, zonder ergens het Duitse territoir aan te raken, eene Duitse kwestie zou zijn.

Het blijkt dan, dat, zoo er in Parijs ondegende bedriegers en opruijers van het publiek te vinden zijn, zij in Berlijn en Hamburg ook niet ontbreken. Op zich zelve zegt dat niet veel, maar wanneer men dat in verband brengt met hetgeen men verder verneemt; wanneer men oplet, dat het diezelfde soort van menschen is, die altijd *vrede! vrede!* roepen en den oorlog schuwen: dan rijst de verdenking, dat er in Duitschland, en speciaal in Berlijn en Hamburg, menschen zijn, die zeer wel gevoelen, dat de revolutionaire propaganda in Duitschland alleen kan werken gedurende den *vrede*, dewijl in oorlogstijd de krijgswetten te geducht zijn, en dat men ons met woede haat, omdat wij in 1830, door niet mede te revolutionneren, het noorden van Duitschland voor eene revolutie hebben behoed.

Gave de Hemel, dat de Vorsten inzagen wie en waarom men hun zekere adviezen geeft en wie wij zijn en wat wij voor hen gedaan hebben! 's Hage, December 1833. B.

Brokken uit het Dagboek van den Oude van het Meer.

De spreuken van SALOMO.

Oom GERRIT, die nog altijd bij het leger staat, en, ten spijt van zijne jaren en ongemakken, de lastige velddienst met een taai geduld blijft waarnemen, schreef mij onlangs een' brief, waaruit ik het volgende in mijn dagboek heb opgeteekend:

« De dienst geeft thans genoegzame gelegenheid om zich te vervelen, gelukkig, dat dit kruid zeldzaam op mijnen akker wast, en dat ik genoeg stof bij mijne veeljarige omdrenteling op aarde heb bijeenverzameld, om, onder het rooken van mijne welsmakende meerschuurmer, met mij zelve te kunnen keuvelen over oud en nieuw, dat al zeer genoegelijk is, omdat ik dan niet te vreczen heb, dat de een of andere vlasbaard (zoo als in het koffijhuis) mij onbeschoft in de reden valt, en mij, als ik hem daarover mijn ongenoegen betoon, toevoeg: *vieux radoteur c'est du bon ton*. Ook kan ik mij soms zeer lang den tijd korten, door op de een of andere spreuk te kaauwen, als Janmaat op zijne tabakspruim, en ik dank er nog mijnen ouden meester voor, dat hij er mij in mijne jeugd zoo menige leerrijke in het geheugen geprent heeft. Ging dat juist wel niet zoo zoetsappig als thans, ze zitten er toch vaster in dan die, welke door de papegaaï-methode van JACOTOT in de hersens onzer jongelingen gestoomd zijn, of als surrogaten door verwaande schoolpedanten der jeugd met lang nat, als soupe maigre worden voorgediend. — Van daar dan ook, Van'zwijnig lees, vooral van hetgeen tot de mode-lectuur behoort, niets dan opgekookte stukjes van den dag walg ik toch sints lang; het is den bereider, sterker 18 niet zelden door de onervarenheid van gedurende de eerste 3 dagen hunne. De *ratjetoe* onzer schutters, looze voortbrengselen der Fransche persen, van de zedeken zijn opgevuld, en die men, in België nagedrukt, van de zedeken loos binnen sluikt en in den Haag met eenen titel voorziet, begeert mij niet te ergeren. En als ik soms eens eenen nieuwen Hollandischen roman

zie aangekondigd, dan is de een of andere voorproever zoo beleefd mij te verzekeren, dat het boek niet waardig is te worden gelezen, eer het nog eene plaats op de boeken-planken van mijnen lees-leverancier verworven heeft. — Al houde ik nu juist het oordeel dier heeren niet voor onfeilbaar, zoo is mij dan meestal de lust tot lezen dier werken benomen. Ja broeder! wij beleven al wonderbare dagen; ieder schreeuwt over *vaderlandsliefde* en *nationaliteit*, en echter doet men zijn best om de nationale voortbrengselen bespottelijk te maken, als of dit voor een verdienstelijk werk te houden ware. — Nu, ieder zijn meug, ik trek het mij niet aan; en wil ik lezen, dan neem ik het een of ander mijner oude vrienden ter hand, waaronder, gelijk gij weet, SALOMO en vader CATS de eerste plaats bekleeden.

Apropos, van SALOMO: ik heb in een der nieuwspapieren onlangs gelezen, dat de boekdrukker SURINGAR, te *Leeuwarden*, aan wiens pers wij militairen het niet genoeg te prijzen werk van den heer BOSSCHA, *Nederlands heldendaden te land*, te danken hebben, eene nieuwe uitgave van de *Spreuken des wijzen Konings*, toegelicht door den hoogleeraar VAN DER PALM, denkt te geven, welke met een 8ste deel zal worden vermeerderd en alzoo de vorige drukken overtreffen. Ik verzoek u daarop terstond voor mij bij onzen vriend B. in te teekenen, want dit HUISBOEK ALLER HUISBOEKEN moet ik hebben; de meeste spreuken ken ik van buiten, en als ik daarbij de uitlegging van eenen VAN DER PALM heb, wiens stijl zoo eenvoudig en toch zoo bevallig, zoo wegslepend schoon en toch zoo begrijpelijk voor een ieder is, dan droom ik mij menig aangenaam uurtje voor de toekomst, als de meer en meer naderende ouderdom mij het marscheren hoe langer hoe moeilijker zal maken, en de blaauwe kamer met het schoone uitzicht op ons vischrijk meer, de plaats zal moeten zijn, waar ik een geforceerd arrest moet doorstaan.

« Nu, broeder! God zegene u. Als de mans, die vrouwen te huis hebben, het verlot nemen moede worden en de jonge officieren niet meer behoefte gevoelen om hunne achter gelatene meisjes eens te gaan omarmen, zal het mijne beurt worden om verlot te vragen en u op te zoeken, en te toonen, dat ik nog altijd dezelfde ben.»

Ik heb mij gehaast om aan het verlangen mijns broeders te voldoen, en bespeurde met genoegen, dat de intekenings-lijst mijns boekverkoopers met vele namen prijkte van lieden uit verschillende standen der maatschappij, daar zulks voordeelig sprak voor den goeden smaak onzer Natie.

Letternieuws.

Het Leeskabinet. Mengelwerk tot gezellig onderhoud voor beschaafde kringen. Voor 1834, No. 1. Met platen. Te Amsterdam, bij HENDRIK FRYLINK.

Het doel van dit tijdschrift of maandwerk (waarvan wij de aankondiging, om plaats gebrek, tot heden hebben moeten uitstellen) is, volgens het voorbericht der redactie, om op eene meer groote schaal dan zulks tot hertoe plaats had, en echter in een beknopt bestek, *overzichten* te leveren van hetgeen er, in onzen tijd, op het uitgestrekte gebied van kunsten en wetenschappen merkwaardigs voorvalt, en in het vak van letterkunde, ook buitenslands, belangrijks geleverd wordt, voor zoo ver dit niet alleen den eigenlijken geleerde of kunstenaar, maar geheel het beschaafde publiek belang kan inboezemen. Zulk een prijselijk doel verdient dan ook algemeene ondersteuning van de zijde des genoemden publieks; eene ondersteuning, waarmede wij den uitgever te meer durven vleijen, omdat de nette uitvoering en de onderhoudende, alsmede afwisselende inhoud van het naast ons liggend eerste nummer, nog bovendien opgeluisterd door bevallig gesteendrukte platen, zeer aanprijzenswaardig zijn.

Eene nieuwe gelegenheid staat onzen vaderlandschen schrijvers alzoo weder open, om, door het leveren van belangrijke bijdragen in de verschillende vakken van wetenschap en kunst, tot den meerderen bloei onzer, nog altijd te weinig buitenslands bekende, vaderlandsche letterkunde bij te dragen, en op nieuw te doen zien, dat het bij ons niet aan geleerden ontbreekt, die, als het op zaakkenis en grondige beoefening van het schoone en goede aankomt, voor den buitenlander behoeven te wijken. De Redactie van het Leeskabinet verzoekt niet slechts zeer beleefdelyk om die medewerking, maar zij biedt zelfs voor den zulks verkiezende een billijk *honorarium* aan.

Met permissie van Heeren Burgemeester en Wethouders der Stad *Arnhem*, zal H. COMAN, ten zijnen huize, op Woensdag den 1sten Januarij 1834, geven EEN BAL, waarvan de entree beneden de 50 Centen zal worden bepaald.

In den nacht tusschen den 26sten en 27sten dezer heeft een hevige brand alhier de werk- en bergplaats van den wolkammer en fabrikant in zelfgereid, J. C. Fenger, met werktuigen en goederen vernield, en zijn daardoor niet minder dan acht onderlooze weezen (waarvan de oudste, gem. J. C. Fenger, nogt geen 20 jaren bereikt heeft,) van bezitting, werk en brood beroofd.

Weldenkende Menschevrienden, wier edelmoedigheid voor ongelukigen nimmer te vergeefs is ingeroepen! wilt gij de ramp helpen lenigen, die een oppassend en braaf huisgezin trof? Wilt gij den jongen rampspoedigen in staat stellen, zich weder gereedschap, werktuigen en werk te verschaffen, en alzoo voor zich en zijne nog jongere lotgenooten in den druk, het eerlijke brood te winnen? Uwe giften, hoe gering ook, zullen door de ondergeteekenden, met blijdschap en dankbaarheid, voor de beklagenswaardige weezen worden ontvangen.

Nijkerk, den 28sten December 1833.

G. VAN DIERMEN, *Wol*
B. JANSEN.

Arnhem.

Waterlamm; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D
Den 29 Dec. Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.

§ + § BURGEMEESTER en WETHOUDE-
+ + REN der STAD ARNHEM zijn voorne-
§ mens, op den elfden Januarij 1834, 'smiddags om 12
uren, op het Raadhuis van gemelde stad, in het openbaar aan te be-
steden:

Het GRAVEN eener NIEUWE GRACHT
buiten de Velperpoort.

En zulks op Conditien, hiertoe, vier dagen
vóór de aanbesteding op de Stedelijke Secretarie
zullende ter visie liggen, terwijl twee dager
vóór de Aanbesteding, des voormiddags van 9
tot 12 uren, door den Stads Architect aanwijzing
op de plaats zal gedaan worden.

§ § § VERKOOPING bij inzate en toeslag op Woens-
§ § dagen den 15den en 21sten Januarij 1834, telkens des mor-
§ gens ten elf ure, ten huize van de Wed. KNAVEN,
in het Logement de Pelikaan, te Gendringen, kwartier Zutphen,
ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris KOLF-
SCHOTEN, daartoe regterlijk gecommiteerd.

Van het zoo aangenaam gelegen als smaakvol aangelegd
BOSCHJE, het Wildzicht genaamd, met deszelfs opgaan-
de BOOMEN en verder HOUTGEWAS, voorts
den KOEPEL aan de zijde boven het water staande,
VISSCHERY en verder TOEBEHOREN,
groot, den grond met inbegrip van den daarin zijnden VY-
VER, 2 Bunders, 2 Roeden en 50 Ellen.

Hetzelve Boschje ligt vast aan, en bij het inkomen van het
dorp Gendringen, aan den landsweg op Anholt, en strekt van
achterten op eenen korten afstand aan den uitgebakenden ijzeren
spoorweg van Amsterdam op Keulen.

Informatien ten Kantore van opgenoemden
Notaris te Gendringen.

§ § § Eerlang zal te Zutphen, op tijd en plaats nader bekend te
§ § maken, in het openbaar geveild worden een HUIS en
§ ERF aldaar, in de Oude Gasthuissteeg, bewoond ge-
weest door nu wijlen den Heer Predikant VAN WULLEN:
in welk Huis zich bevinden ZES BENEDEN- en ZES
BOVENKAMERS, MEIDENKAMER, TWEE
KEUKENS, DRIE LINNENZOLDERS en
DRIE PROVISIE-KELDERS, en zijnde ook voor-
zien van eene kleine BINNENPLAATS, voorts TUIN
en HOENDERLOOP.

§ § + Men biedt, op aannemelijke voorwaarden, UIT DE
§ § HAND TER VERKOOP aan, om met den
§ § eersten te aanvaarden: het LOGEMENT het
Zwijnshoofd, staande en gelegen binnen Arnhem, op den Kleinen
Oord, waarin sedert vele jaren en thans nog met goed succes het
LOGEMENTHOUDERS BEDRYF wordt uitge-
oefend. Te bevragen bij de eigenaresse Mevrouw de Weduwe
PEPFENHAUSER.

+ + + Op een uitgestrekt Landgoed, in de Provincie Utrecht,
+ § wordt gevraagd een TUINBAAS, gehuwd, doch
+ zonder of slechts met een Kind, van de Hervormde Goda-
dienst, bewijzen van Bekwaamheid in de volle uitgestrektheid van zijn
vak kunnende opleveren, mitsgaders van goed, trouw, eerlijk gedrag,
nugterheid en gewilligheid, alsmede in staat zijnde en werkzaam ge-
weest zijnde in al wat Plantagien en Kweekerijen aangaat te besturen
en aan te leggen. Adres, franco, schriftelijk, ten Huize van den
Wel Edelen Heer P. C. DE MUNCK, Max. Dr. te Arnhem,
sub letter W. G.

+ § § GEZUSTERS BENJAMINS berigten hunnen
§ § geachten Begunstigers, dat zij met ultimo December 1833
§ hunne AFFAIRE gekwiteerd en dezelve overgedaan
hebben aan hunnen Broeder JACQUES BENJAMINS;
bedankende voor de welwillendheid, waarmede zij tot dus verre
zich hebben vereerd gezien, nemen zij tevens de vrijheid in diezelfde
gunst hunnen Broeder aan te bevelen, welke tevens met de liquidatie
hunner Affaire belast blijft.

Ingevolge bovenstaande Advertentie, de AFFAIRE mijner
Zusters overgenomen hebbende, neem ik de vrijheid mij in die zelfde
gunst aan te bevelen, welke mijne Zusters ten deel heeft mogen vallen,
hopende het vertrouwen mijner geerde Begunstigers door eene prompte
en civiele bediening te mogen verwerven.
Arnhem, den 31sten December 1833.

JACQUES BENJAMINS.

§ § § Une Dame Française, du culte Protestant, desire se pla-
§ § cer comme GOUVERNANTE de jeunes De-
§ § moiselles dans une famille respectable: elle réunit les qua-
lités pour une éducation saine; s'adresser sous la lettre P., par let-
tres affranchies à Mlle FHIEME, à Arnhem.

M. N. DRUKKER VAN AMSTERDAM,
is uitgekapt bij den Heer A. REENS, in de Kerkstraat, te-
gen over den Heer DAAMS, alle soorten van Nieuwmodische
CHITSEN en KATOENEN, MERINOSSEN,
NETELDOEKEN, DOEKEN, WITTEKA-
TOENEN, in alle breedten enz. — Hij blijft tot den 6den Januarij
1834 en niet langer uitgekapt, terwijl hij zijne Goederen voor inkoop-
prijs uitverkoopt.